

Załącznik Nr 3
do Regulaminu Organizacyjnego
Straży Miejskiej w Skierniewicach

**INSTRUKCJA
ORGANIZACJI
SŁUŻBY PATROLOWEJ
I ZASADY DZIAŁANIA PATROLI
STRAŻY MIEJSKIEJ
W SKIERNIEWICACH**

Rozdział 1

Zasady ogólne

§ 1

Instrukcja o organizacji służby patrolowej i zasadach działania patroli Straży Miejskiej - zwana dalej instrukcją patrolową, - w sposób kompleksowy określa zasady, metody oraz tryb organizacji i pełnienia służby patrolowej przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

§ 2

1. Służbę patrolową, pełni się w celu wykonywania czynności administracyjno-porządkowych w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
2. Służba patrolowa obejmuje swoją działalnością obszar miasta Skierniewice.
3. Służbę patrolową planuje i organizuje Komendant Straży Miejskiej podczas jego nieobecności Zastępca Komendanta.
4. Służba patrolowa może być pełniona wspólnie z Policją, z inspektorami : sanitarnymi, p.pożarowymi i skarbowymi na mocy odrębnej umowy.

§ 3

W swej codziennej działalności patrole współdziałają :

1. z Wydziałami Urzędu Miasta w zakresie:
 - a) wymiany informacji dotyczącej ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego
 - b) zabezpieczenia uroczystości i imprez organizowanych przez Urząd Miasta.
2. Rejonową Komenda Policji i z innymi organami odpowiedzialnymi za przestrzeganie porządku publicznego i prowadzącymi działalność w zakresie ochrony mienia w zakresie:
 - a) wymiany informacji o naruszeniach porządku publicznego w mieście,
 - b) organizacji i zabezpieczenia porządku w czasie uroczystości i imprez organizowanych na terenie miasta,

- c) użycia w razie potrzeby wspólnych sił i środków w celu zabezpieczenia porządku publicznego lub likwidacji zaistniałych naruszeń.
3. odpowiednimi służbami komunalnymi, spółdzielniami mieszkaniowymi, właścicielami i dzierżawcami terenów odpowiedzialnymi za utrzymanie porządku oraz czystości w mieście.

§ 4

1. Funkcjonariusze Straży podczas służby patrolowej obowiązani są postępować taktownie, ale stanowczo i działać w sposób opanowany, rozważny. Niezdecydowanie funkcjonariuszy w działaniu lub wdawanie się w dyskusje dotyczące interwencji uwłacza powadze jego funkcji i może go narazić na złośliwe uwagi osób postronnych, podważając tym samym autorytet funkcjonariusza publicznego.
2. Funkcjonariusze Straży są obowiązani reagować na wszelkie przejawy naruszenia przepisów administracyjno-porządkowych, nie tylko podczas pełnienia służby, ale w razie konieczności także po jej zakończeniu.

Rozdział 2

Organizacja i tok służby patrolowej

§ 5

1. Służbę patrolową organizuje się na terenie miasta Skierniewice ze szczególnym uwzględnieniem miejsc i rejonów, w których istnieją realne przesłanki do naruszenia porządku publicznego.
2. Liczbę i skład patroli ustala Komendant lub jego zastępca uwzględniając konkretne zadania i realne potrzeby.
3. Służbę patrolową pełnią z uwzględnieniem § 2 pkt.4 instrukcji wyznaczeni do niej funkcjonariusze Straży Miejskiej.

§ 6

1. Patrol składa się z dwóch lub więcej osób. Dowódcą patrolu jest każdorazowo funkcjonariusz Straży Miejskiej.
2. Podczas wykonywania obowiązków patrol może się przemieszczać pieszo lub samochodem.
3. O sposobie i czasie wykorzystania samochodu decyduje Komendant Straży, a w wypadku jego nieobecności Z-ca Komendanta Straży.

§ 7

1. Tok służby patrolowej reguluje dowódca patrolu w ramach ustaleń określonych w Instrukcji.
2. Funkcjonariusze Straży wyznaczeni do pełnienia patroli pełnią służbę patrolową, w czasie nie dłuższym niż 8 godzin na dobę.
3. Podczas patrolowania funkcjonariuszom Straży przysługują ~~dwie przerwy trwające po 15~~ minut i jedna przerwa 30 minutowa.
4. Podział czasu pomiędzy patrolowanie i przerwy reguluje dowódca patrolu.
5. Przerwy wydłużają się w okresie zimowym do 30 minut, jeżeli temperatura przekracza minus 7°C , jeżeli równocześnie występuje dokuczliwy wiatr, a w okresie letnim, gdy temperatura przekracza plus 25°C .
6. Przerwy w patrolowaniu należy organizować w miejscach o małym natężeniu ruchu. Podczas przerw funkcjonariuszom Straży zezwala się siedzieć, zdjąć czapkę, jeść, pić napoje nie zawierające alkoholu i palić tytoń.
7. Przerwy nie mogą się odbywać po zakończeniu służby patrolowej, a dwóch lub trzech przerw nie wolno ze sobą łączyć.

Uzbrojenie, wyposażenie i ubiór patroli

§ 8

1. Funkcjonariuszom Straży pełniącym służbę patrolową na czas pełnienia służby wydaje się stosownie do potrzeb, za pokwitowaniem, następujące wyposażenie:
 - a) broń gazową wraz z amunicją, (~~broń prywatna używana do celów służbowych~~),
 - b) radiotelefon
 - c) ręczny miotacz gazu
 - d) pałkę gumową, *helopukajka typu "tonfa"*
 - e) kajdanki
2. Funkcjonariusze Straży wydane im przedmioty, będące częścią wyposażenia noszą:
 - a) pałki gumowe na głównym pasie z lewej strony,
 - b) chemiczne środki obezwładniające - w torbie lub wewnątrz kieszeni kurtki munduru.
 - c) kajdanki - z tyłu na pasie głównym z prawej strony.
3. Funkcjonariusze Straży wyznaczeni do pełnienia służby patrolowej występują jednolicie umundurowani
4. Występowanie patrolu w innym umundurowaniu może nastąpić wyłącznie za zgodą Komendanta Straży lub jego zastępcy.
5. Każdy funkcjonariusz Straży pełniący służbę patrolową ma obowiązek posiadania legitymacji, upoważnienia, notatnika służbowego, planu miasta, spisu telefonów najważniejszych instytucji, bloczków mandatów karanych i kredytowych oraz innych niezbędnych dokumentów lub druków potrzebnych podczas pełnienia patrolu.

Rozdział 3

Obowiązki i uprawnienia patrolu

§ 9

1. Funkcjonariuszom Straży pełniącym służbę patrolową wolno wykonywać tylko te czynności, które bezpośrednio wynikają: ze Statutu Straży, *Regulaminu* niniejszej instrukcji oraz z doraźnych poleceń wydawanych przez przełożonych.
2. Funkcjonariusze Straży w przypadku, naruszenia zasad pełnienia służby patrolowej - ponoszą za to odpowiedzialność dyscyplinarną lub karną.

§ 10

Do podstawowych obowiązków patrolu należy:

1. stałe patrolowanie objętego służbą terenu miasta *patrol: zgodnie z Regulaminem 1981/10*
2. dokładna znajomość: sieci ulic miasta, lokalizacji obiektów użyteczności publicznej, urzędów i innych instytucji odpowiedzialnych za porządek w mieście Skierniewice
3. natychmiastowe reagowanie na wszelkie przejawy naruszania ładu i porządku publicznego
4. udzielanie pomocy wszystkim potrzebującym w granicach prawa i zgodnie z zasadami współżycia społecznego
5. kontrolowanie przestrzegania przepisów "Prawa o ruchu drogowym"
6. kontrolowanie przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska naturalnego
7. zwalczanie zjawisk patologii społecznej
8. kontrolowanie targowisk miejskich oraz zabezpieczenie ładu, porządku oraz bezpieczeństwa na targowiskach
9. kontrola obiektów użyteczności publicznej, posesji prywatnych, budynków komunalnych i administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, pod względem wyglądu zewnętrznego i porządku

Rozdział 4

Stosowanie środków bezpieczeństwa i przymusu oraz użycie broni gazowej

Ogólne zasady stosowania środków bezpieczeństwa i przymusu

§ 12

W służbie patrolowej stosuje się następujące środki bezpieczeństwa i przymusu:

- 1) chwyt ~~o~~bezwładniające
- 2) chemiczne ~~o~~środki ~~o~~bezwładniające
- 3) pałki gumowe
- 4) kajdanki
- 5) pistolety gazowe

§ 13

Użycie przez funkcjonariuszy środków przymusu wymienionych w § 12 może nastąpić przy zachowaniu przepisów ustawy o Policji oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń.

§ 14

1. Przed zastosowaniem środka bezpieczeństwa i przymusu dowódca patrolu jest zobowiązany:
 - a) rozważyć, czy użycie tego środka jest konieczne oraz czy nie zachodzą okoliczności wyłączające jego użycie;
 - b) wezwać osobę łamiącą, przepisy lub stwarzającą, zagrożenie do podporządkowania się oraz zagrozić użyciem środka bezpieczeństwa i przymusu; zagrożenia użyciem środka bezpieczeństwa i przymusu nie stosuje się w przypadkach gdy zwłoka może spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego a także dla mienia o znacznej wartości oraz wówczas gdy zwłoka uniemożliwiłaby ujęcie sprawcy przestępstwa.

10. kontrolowanie i oddziaływanie na służby miejskie odpowiedzialne za sprawne funkcjonowanie miasta w celu zwiększenia efektywności ich działania
11. patrolowanie miejsc i dzielnic szczególnie zagrożonych
12. zabezpieczenie miejsc zdarzeń do czasu przybycia powołanych do tego służb i powiadomienie właściwych służb policyjnych w przypadku ujawnienia przestępstwa

§ 11

Podczas wykonywania czynności służbowych funkcjonariusze Straży są uprawnieni do:

1. Udzielania ustnych pouczeń i wręczenie pisemnych upomnień osobom dopuszczającym się wykroczeń i uchybień w zakresie naruszania ogólnie obowiązujących przepisów o przestrzeganiu porządku publicznego i utrzymywania czystości.
2. Legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości przy zastosowaniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1990 roku w sprawie legitymowania, zatrzymywania osób, dokonywania kontroli osobistej oraz przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku przez policjantów,
3. Wymierzania w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach kary grzywny - *Ustawa z dnia 20.05.74* przewidzianej w przepisach porządkowych, ustanowionych *Kodeks Wykroczeń (Dz.U. z dnia 21.05.74)* rozporządzeniem Ministra Spraw wewnętrznych z dnia 5 marca 1991 roku oraz uchwałami Rady Miejskiej (art.40 ust.4 ustawy o samorządzie terytorialnym).
4. W uzasadnionych przypadkach kierowanie wniosków o ukaranie do Kolegium ds. *Wykroczeń. Sprawy Czynnościowe*
5. Zatrzymywania osób w sposób oczywisty stwarzających bezpośrednie zagrożenie: dla życia, zdrowia ludzkiego lub dla mienia z zachowaniem zasad i trybu określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów, o którym mowa w punkcie 2.

c) zrezygnować z użycia środków bezpieczeństwa i przymusu wobec osób, które podporządkowałyby się wezwaniu lub stawiały opór.

§ 15

O zastosowaniu poszczególnych środków bezpieczeństwa i przymusu decyduje dowódca patrolu. W przypadku gdy dowódca patrolu nie jest w stanie wydać rozkazu o użyciu określonego środka, wówczas decydują o tym funkcjonariusze Straży wchodzący w skład patrolu.

§ 16

Jeżeli na skutek zastosowania środków bezpieczeństwa i przymusu nastąpiło zranienie człowieka wówczas należy udzielić zranionemu pierwszej pomocy oraz zapewnić udzielenie pomocy lekarskiej.

§ 17

Po każdorazowym użyciu środków bezpieczeństwa i przymusu, dowódca patrolu czyni adnotację w notatniku służbowym, a po powrocie ze służby zgłasza ten fakt Komendantowi Straży.

§ 18

Funkcjonariusz Straży, który użył środka bezpieczeństwa i przymusu lub wydał rozkaz jego użycia niezgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami, ponosi za to odpowiedzialność dyscyplinarną, i karną.

Stosowanie chwytów obezwładniających

§ 19

1. Stosowanie chwytów obezwładniających polega na ograniczeniu swobody ruchów w stopniu zmuszającym daną osobę do podporządkowania się wezwaniu funkcjonariusza.
2. Chwyty obezwładniające stosuje się wobec osób, które w czasie doprowadzenia stawiają opór, w obronie własnej lub w obronie innych osób i mienia o dużej wartości.
3. Chwyty obezwładniające stosuje się szczególnie w wypadkach:
 - a) odpierania czynnej napaści
 - b) pokonywania czynnego oporu lub biernego oporu
 - c) obezwładniania i zatrzymania
 - d) zakładania kajdanek
 - e) w których patrol ma prawo użycia broni gazowej

Stosowanie chemicznych środków obezwładniających

§ 20

1. Chemiczne środki obezwładniające stosuje się wobec naruszających prawo osób w następujących przypadkach:
 - a) odpierania czynnej napaści
 - b) przywracania rażąco zakłóconego porządku publicznego, szczególnie w trakcie likwidacji awantur i bójek
 - c) w których patrol ma prawo użycia broni gazowej
2. Podczas stosowania chemicznych środków obezwładniających należy zachować ostrożność w celu ochrony funkcjonariusza z patrolu i osób postronnych przed działaniem użytych środków.
3. Sposób użycia chemicznych środków obezwładniających określają instrukcje znajdujące się na opakowaniach tych środków.

Użycie pałek gumowych

§ 21

1. Pałki gumowe mogą być zastosowane wobec osób w następujących przypadkach:
 - a) w sytuacji stawiania czynnego i biernego oporu przy doprowadzeniu
 - b) podczas odpierania czynnej napaści
 - c) podczas przywracania rażąco zakłóconego porządku publicznego
 - d) przy pokonywaniu czynnego oporu jeżeli opór ten uniemożliwia wykonanie czynności służbowej, mającej istotne znaczenie dla zapewnienia porządku publicznego
2. Zabrania się używania pałek gumowych w stosunku do:
 - a) osób, które zostały doprowadzone i znajdują się w pomieszczeniach służbowych KRP, SOK itp. z wyjątkiem przypadków przeciwdziałania czynnej napaści (obrona konieczna),
 - b) kobiet, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie iż są w ciąży, wobec starców, osób ułomnych i dzieci do lat trzynastu.

§ 22

Ciosy pałką gumową, zadaje się wyłącznie w mięśnie rąk, ramion i nóg - tak, aby nie zaszkodzić zdrowiu osoby, wobec której użyto pałki. Nie wolno zadawać ciosów uchwytem pałki.

Użycie kajdanek

§ 23

1. Kajdanki zakłada się tym podejrzanym o popełnienie przestępstwa którzy usiłują zbiec lub dokonać czynnej napaści na patrol, a także doprowadzanym za naruszenie porządku publicznego - jeśli zachowują się agresywnie.

2. Nie wolno stosować kajdanek wobec osób w wieku poniżej 17 lat. 3. Kajdanki zdejmuje się z chwilą ustania przyczyny ich założenia.

Użycie broni gazowej

§ 24

Funkcjonariusze Straży pełniąc służbę patrolową mają prawo użycia broni gazowej w następujących sytuacjach:

- a) w obronie własnej lub w obronie innych członków patrolu - dla odparcia bezpośredniego zamachu zagrażającego ich życiu.
- b) w obronie życia innej osoby
- c) w celu odparcia bezpośredniego zamachu na: ochraniane obiekty, ważne obiekty państwowe i urzędnicy użyteczności publicznej
- d) dla udaremnienia ucieczki oddanego mu pod straż niebezpiecznego przestępcy, gdy z uprzedniego zachowania i postępowania zatrzymanego wynika, że jest on sprawcą niebezpiecznego czynu przestępczego.

§ 25

Użycie broni gazowej jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wszelkie inne środki zastosowania bezpośredniego przymusu okazały się nieskuteczne lub niemożliwe do zastosowania.

§ 26

W przypadku zranienia człowieka rannemu należy udzielić pierwszej pomocy oraz zapewnić opiekę lekarską.

§ 27

O każdym przypadku użycia broni gazowej funkcjonariusz Straży jest zobowiązany niezwłocznie zameldować Komendantowi Straży sporządzić notatkę służbową.

§ 28

Funkcjonariusz Straży, który użył broni gazowej lub wydał polecenie jej użycia niezgodnie z określonymi wyżej zasadami, ponosi za to odpowiedzialność dyscyplinarną i karną.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 29

Postanowienia instrukcji nie wykluczają, możliwości wykonywania przez patrole Straży Miejskiej także innych zadań o charakterze prewencyjnym, określonych odrębnymi przepisami lub zleconych przez przełożonych.

§ 30

W sytuacjach szczególnych, w przypadkach w których nie ma uregulowanego prawem sposobu postępowania (działania) i brak jest możliwości otrzymania decyzji (wytycznych) od przełożonych - dowódca patrolu sam podejmuje decyzje i działa samodzielnie, kierując się interesem społecznym i dobrem służby. Postępowanie (działanie) patrolu nie może być jednak sprzeczne z obowiązującymi normami i przepisami.